

การจัดประชุมกลุ่มย่อย

โครงการศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศใน
อนาคต ความล่าช้าและผลกระทบและการปรับตัวของภาคส่วนที่สำคัญ

ภาพถ่ายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ของประเทศไทย

วันอังคารที่ 12 พฤษภาคม 2558 เวลา 8.30-13.00
ห้องประชุมกรุงเทพ 3-4 ชั้น 9 โรงแรมเดอะแลนด์มาร์ค

วัตถุประสงค์ของการจัดประชุมกลุ่มย่อย

ระดมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับ แนวคิด เทคนิค และวิธีการศึกษา

1. ประเด็นสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตของประเทศไทย
2. เป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตของประเทศไทย

ขั้นตอนการจัดประชุมกลุ่มย่อย

1. สรุปวิธีการและตัวอย่างการจัดทำภาพยนตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตของ
โลกและประเทศไทย (20 นาที, ทีมวิจัย: พงษ์ศักดิ์ สุทธิอินทร์)
2. แลกเปลี่ยน และเสนอความคิดเห็น (60 นาที, ผู้เชี่ยวชาญ)
3. สรุปประเด็นสำคัญและเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตของ
ประเทศไทย (10 นาที, ทีมวิจัย)

ประเทศไทยขึ้นอยู่กับตลาดโลก

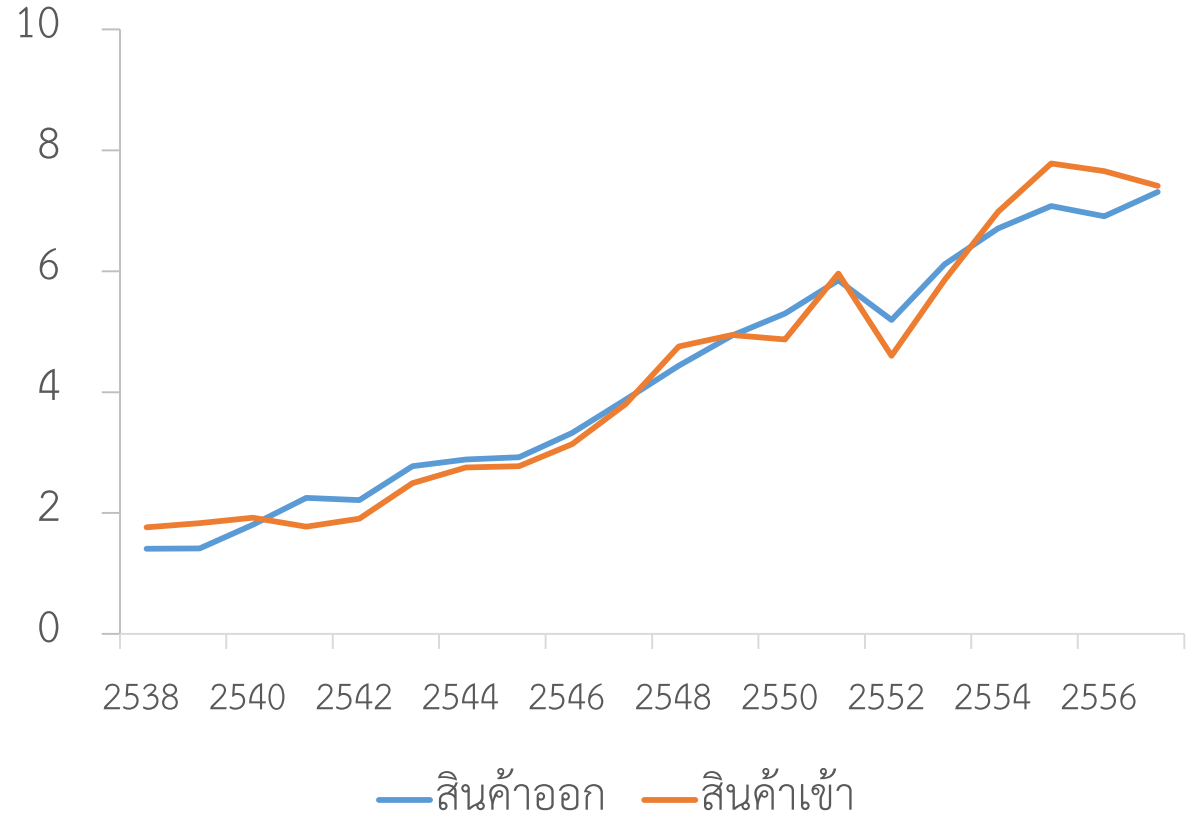
ปี พ.ศ. 2557

มูลค่าการส่งออกและนำเข้า, ล้านบาท	สินค้าออก	สินค้าเข้า
สินค้าทั้งหมด	7,314,700.31	7,410,503.65
อาหาร	924,948.87	341,348.28
เครื่องดื่มและยาสูบ	46,302.03	18,227.50
วัตถุดิบ	328,962.31	201,102.74
น้ำมันและเชื้อเพลิง	384,531.55	1,562,648.74
น้ำมันจากพืชและสัตว์	16,285.91	9,783.42
เคมีภัณฑ์	796,245.04	765,030.67
สินค้าอุตสาหกรรม	920,826.31	1,225,554.21
เครื่องจักร	3,137,608.98	2,590,612.08
สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ	659,849.73	481,104.44
สินค้าเบ็ดเตล็ด	90,972.62	685.32
สินค้ากลับส่งออก / ทองคำ	8,166.97	214,406.25
มูลค่าการค้าสุทธิ (ส่งออก - นำเข้า)	-95,803.34	

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาปัจจุบัน 12.9 (ล้านล้านบาท), ปี 2556

ที่มา: Custom Department, calculated by BOT, BOT

สินค้าออกและสินค้าเข้า, ล้านล้านบาท

ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อประเทศไทยคือ ?

ตัวอย่างการใช้การคาดการณ์การพัฒนาในอนาคตจากต่างประเทศ

มูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์และเครือข่ายธุรกิจโลก

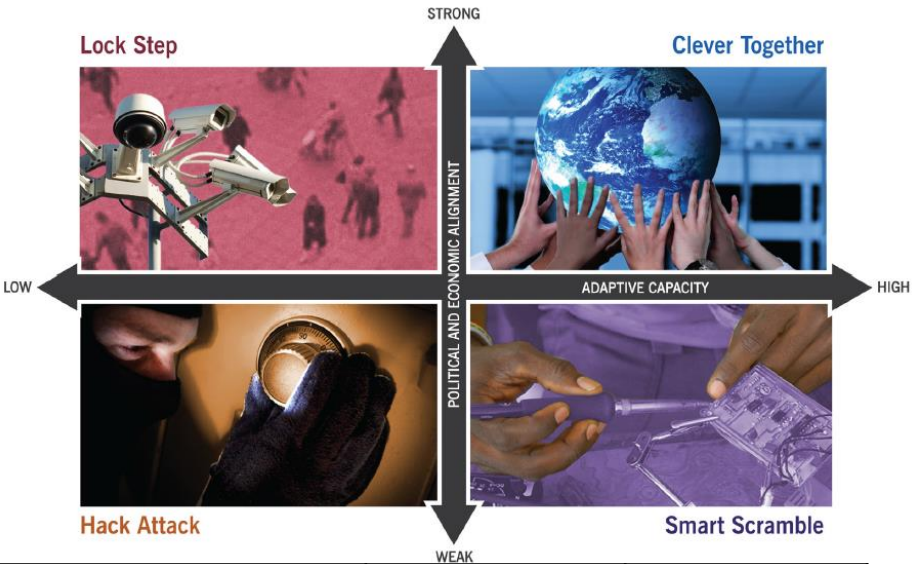
(The Rockefeller Foundation and Global Business Network, 2010)

เสนอวิธีคิดจาก 2 ความไม่แน่นอน และ 4 ภาพฉาย

ซึ่งได้มาจากเลือกความไม่แน่นอนที่มีระดับวิกฤต (Critical Uncertainties) คือ

- 1 แนวทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ (Political and Economic Alignment)
- 2 ความสามารถในการปรับตัว (Adaptive Capacity)

(วิธีการ Research from secondary sources and in-depth interviews)

ภาพฉาย	รายละเอียด	การเมืองและเศรษฐกิจ	ความสามารถในการปรับตัว
1. โลกแห่งความร่วมมือ (Clever Together)	โลกที่มีความร่วมมือสูง มียุทธศาสตร์ที่นำไปสู่ความสำเร็จเพื่อรับมือกับประเด็นต่างๆที่เกิดขึ้นในโลก	มั่นคง	สูง
2. โลกแห่งการควบคุม (Lock Step)	โลกที่มีการควบคุมจากภาครัฐส่วนกลางอย่างเข้มงวด มีการควบคุมเป็นลำดับและชัดเจน ทำให้ไม่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนและเกิดนวัตกรรมใหม่ๆยาก	มั่นคง	ต่ำ
3. โลกแห่งการดิ้นรน (Smart Scramble)	โลกที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามชุมชนมีการดิ้นรนและพัฒนา	ไม่มั่นคง	สูง
4. โลกแห่งความเสื่อมถอย (Hack Attack)	โลกที่มีแต่ความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ ภาครัฐอ่อนแอ อาชญากรรมครองเมือง มีการปรากฏขึ้นของประเด็นที่นำไปสู่อันตราย	ไม่มั่นคง	ต่ำ

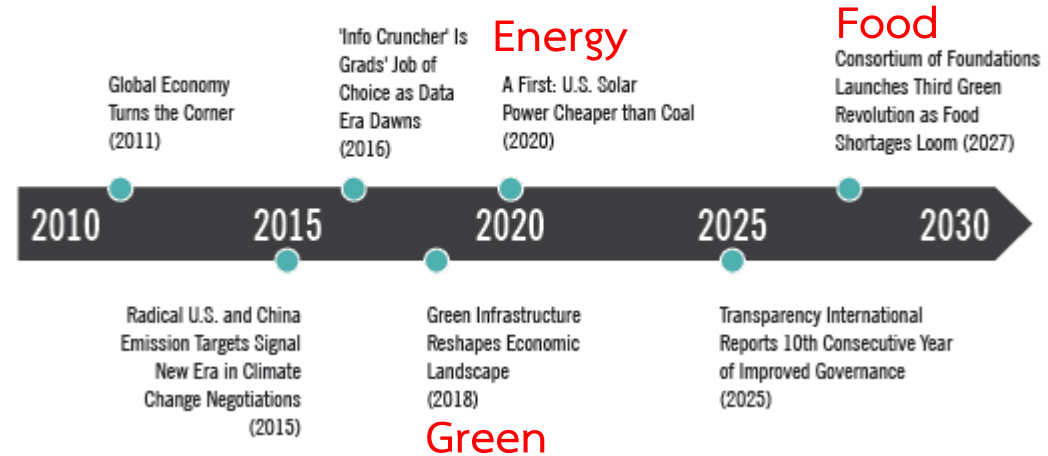
ที่มา: The Rockefeller Foundation and Global Business Network, 2010

ประเด็นจากการคาดการณ์การพัฒนาในอนาคตจากต่างประเทศ

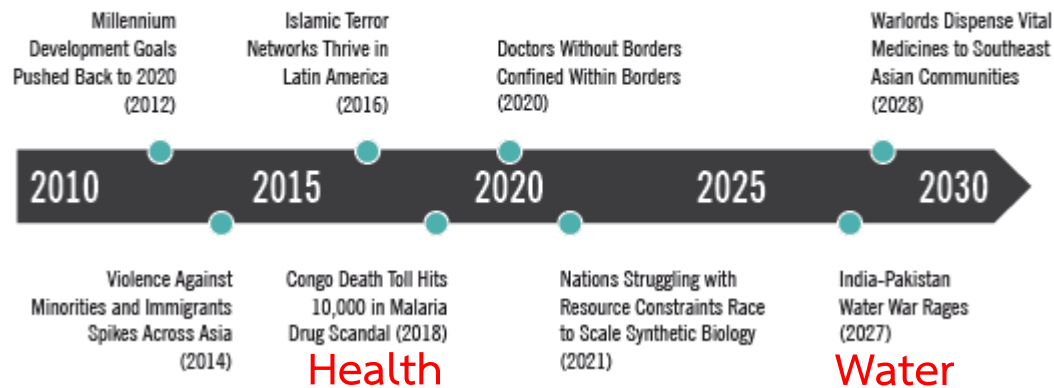
HEADLINES IN LOCK STEP

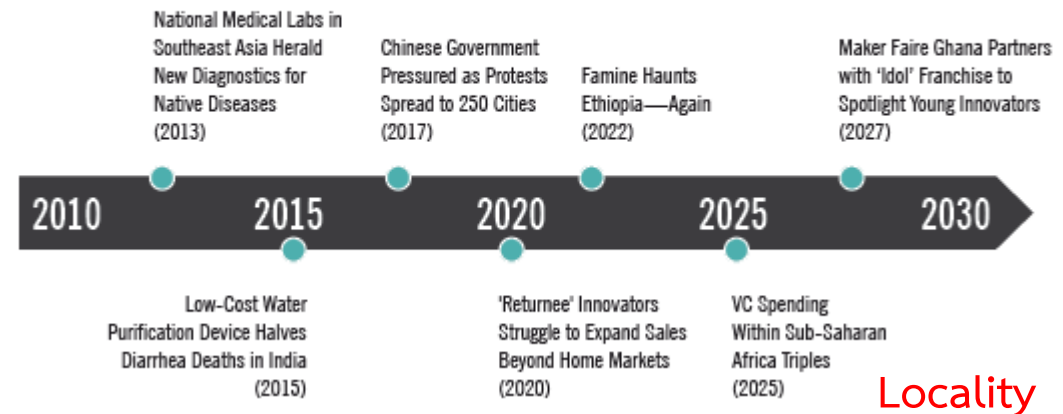
HEADLINES IN CLEVER TOGETHER

HEADLINES IN HACK ATTACK

HEADLINES IN SMART SCRAMBLE

ทิศทางและบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในช่วงแผน 12-14

ต่างประเทศ	ในประเทศ
ประชากรสูงอายุ ^{1,7}	ประชากรสูงอายุ ^{1,3,4,6} (วัยเด็ก, แรงงานลดลง)
การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ^{1,2,7} (การเพิ่มแรงกดดันในการปรับปรุงประสิทธิภาพและกฎระเบียบ, AEC ^{4,3}) วิกฤตเศรษฐกิจโลก ^{1,2} (ความยุ่งเหยิงทางการเงิน)	โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ¹ (Trading Nation/Integrated Nation, Digital Economy), R&D (High Value-Added product) ^{5,6} , Innovation ^{2,3} , Green ⁷
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ^{1,4,6}	ทรัพยากรธรรมชาติ ¹ (พลังงาน ^{2,4,7} , น้ำ ^{6,7} , ภัยพิบัติ ⁶ , CC2 ² , LU ²)
การถ่วงดุลอำนาจ ¹ (โลกตะวันออกและตก)	การบริหารภาครัฐ ¹ (ขาดประสิทธิภาพ ซ้ำซ้อน)
เทคโนโลยี ^{1,7}	ความเสี่ยงด้านความมั่นคง ¹ (ความยากจน, ความไม่สงบ ^{4,5} , แรงงานต่างด้าว, อาหาร ⁷)

ที่มา: 1 NESDB, 2015; 2 NESDB, 2558 วิสัยทัศน์ประเทศไทย...สู่ปี 2570;

3 สภาพภูมิรัฐแห่งชาติ; 4 อ วิษณุ เครืองาม (สัมมนา จุดเปลี่ยนเศรษฐกิจไทย, 8 พ.ค. 2558) ; 5 กานต์ ตระกูลฮุน (สัมมนา จุดเปลี่ยนเศรษฐกิจไทย, 8 พ.ค. 2558),

6 คุณลดาวัลย์ คำภา, คุณเจน นำชัยศิริ (SRI, 24 ก.ค. 2557); 7 The Rockefeller Foundation and Global Business Network, 2010

ตัวอย่างการใช้การคาดการณ์การพัฒนาในอนาคตของประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช., 2558) ได้จัดทำโครงการจัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศของโลก การผันผวนของราคาพลังงาน และวิกฤตอาหารของโลก ภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ ประกอบด้วย

- 1. แนวโน้มการเพิ่มของราคาพลังงาน ที่ส่งผลให้ราคาอาหารเพิ่มขึ้น
- 2. ความเข้มข้นของการใช้พลังงานฟอสซิล (Energy intensity) และประสิทธิภาพการใช้และการจัดหาพลังงาน (Energy efficiency, Supply-Use of Energy)
- 3. ข้อจำกัดด้านการจัดหาหรืออุปทานน้ำ (Water resource supply)
- 4. ข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีและความสามารถในการลงทุนจัดหาเทคโนโลยี
- 5. ข้อจำกัดด้านทรัพยากรทางการเงินของประเทศเพื่อการลงทุนปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ (Green investment)
- 6. ข้อจำกัดด้านจำนวน และสมรรถนะของทรัพยากรมนุษย์ (Capacity supply constraint of human resource and core competency)
- 7. ข้อจำกัดด้านการรับรู้ (Awareness) และศักยภาพในการเรียนรู้ของประชาชนและชุมชนในการปรับตัว

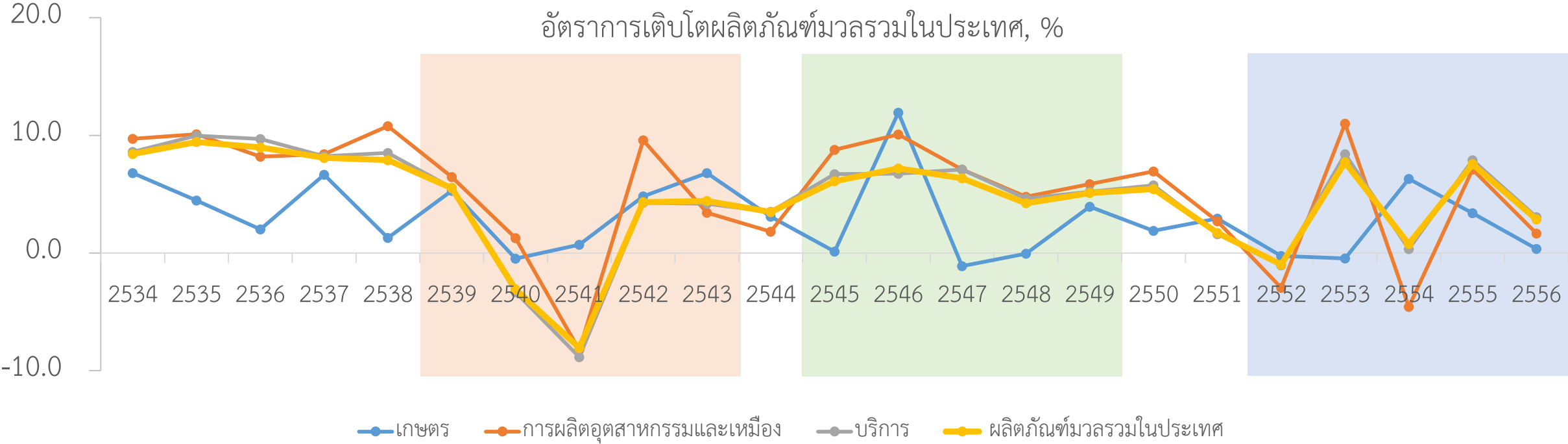
แนวทางเลือก	ผลผลิต (Gross Output) กรณีฐาน, หน่วยล้านบาทในราคาคงที่ของปี ค.ศ.2010 (พ.ศ.2553); (อัตราการขยายตัว %, เฉลี่ยต่อปี)				
	2553	2563	2573	2583	2593
1. การพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมตามแนวโน้มในอดีต (Business as Usual: BAU)	4,621,243	7,013,519 5.18 %	10,341,861 4.75 %	15,191,130 4.69 %	22,314,207 4.69 %
2. รักษาไม่ให้อุณหภูมิร้อนเกินกว่า 2 องศา C เทียบกับแนวโน้มในอดีตจาก ต้นศตวรรษ	4,598,137	6,809,426 4.81 %	9,963,349 4.63 %	14,779,450 4.83 %	21,954,948 4.86 %
3. การพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมที่ยั่งยืน พร้อมกับปล่อยคาร์บอนต่ำ	4,598,137	9,428,540 10.51 %	13,408,309 4.22 %	19,315,201 4.41 %	27,839,497 4.41 %

Strategic Research Issues “การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ น้ำ ที่ดิน และการจัดการสิ่งแวดล้อม”

ภาพฉาย	สภาพทั่วไปและปัญหา
Scenario 1 ภาพฉายของ - ประเทศไทยแบบพัฒนาแบบอดีต (BAU)	ภายใต้ Millennium Development Goals, Feedstock พลังงานจะหมดไปภายในอีก 10 ปี, การเปิด AEC และแรงงาน, SME, ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมด้านอาหารจะมีการเติบโตมากขึ้น, การท่องเที่ยวยังมีความสำคัญแต่มีความไม่แน่นอนจากการเมือง
Scenario 2 ภาพฉายของ - ประเทศไทยที่วิกฤตในอนาคต	Feedstock พลังงาน, จากระาคาพลังงานที่สูงขึ้น ต้นทุนการผลิตจะมีราคาสูงขึ้น ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมจะลดลง, ภาคเกษตรมีต้นทุนสูงจากปุ๋ยและสารเคมี , ด้านส่งออกมีปัญหาจากราคาผลิตภัณฑ์ที่สูงขึ้น มีความลำบากในการแข่งขันในตลาดโลก, การท่องเที่ยวมีปัญหาจากสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม, ประชาชนไม่มีความตระหนัก และมีพฤติกรรมบริโภคที่เห็นแก่ตัว
Scenario 3 ประเทศไทย - แบบลงทุนโครงการขนาดใหญ่ (BAU+Mega project: 60ล้านไร่ น้ำ รถไฟ)	ประเทศไทยมีการพัฒนาพลังงานทางเลือกเพื่อรับมือกับปัญหาความมั่นคงทางพลังงานในอนาคต, การลงทุนจะทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงและสินค้าเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น, อุตสาหกรรมทุกระดับทั้งขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ มีความสามารถในการแข่งขัน, ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมจะเติบโตมากขึ้น มีการจัดสรรพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสมระหว่างพืชพลังงาน และพืชอาหาร, สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นส่งผลให้การท่องเที่ยวดีขึ้น, ประชาชนมีความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสีเขียว

อัตราการเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทย, %

Period	รวม	เกษตร	อุตสาหกรรม	บริการ	ผลิตภัณฑ์ประชาชาติ (บาทต่อคน)
39 – 43	0.6	3.4	2.5	0.4	2310
52 – 56	3.6	1.9	2.5	3.7	3197
45 - 49	5.5	2.8	6.5	5.7	5009

ประเด็นขอความคิดเห็น

1. มีความคิดเห็นอย่างไร เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย เพิ่ม/ลด ประเด็นสำคัญ ของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมใน
อนาคตของประเทศไทยที่น่าเสนอ

ต่างประเทศ	ในประเทศ
ประชากรสูงอายุ ^{1,7}	ประชากรสูงอายุ ^{1,3,4,6} (วัยเด็ก, แรงงานลดลง)
การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ^{1,2,7} (การเพิ่มแรงกดดัน ในการปรับปรุงประสิทธิภาพและกฎระเบียบ, AEC ^{4,3}) วิกฤตเศรษฐกิจโลก ^{1,2} (ความยุ่งเหยิงทางการเงิน)	โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ¹ (Trading Nation/Integrated Nation, Digital Economy) ,R&D (High Value-Added product) ^{5,6} , Innovation ^{2,3} , Green ⁷)
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ^{1,4,6}	ทรัพยากรธรรมชาติ ¹ (พลังงาน ^{2,4,7} , น้ำ ^{6,7} , ภัยพิบัติ ⁶ ,CC2 ² , LU ²)
การถ่วงดุลอำนาจ ¹ (โลกตะวันออกและตก)	การบริหารภาครัฐ ¹ (ขาดประสิทธิภาพ ซ้ำซ้อน)
เทคโนโลยี ^{1,7}	ความเสี่ยงด้านความมั่นคง ¹ (ความยากจน, ความไม่ สงบ ^{4,5} , แรงงานต่างด้าว, อาหาร ⁷)

2. ข้อเสนอแนะของเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตของประเทศไทย (GDP gr, %)

Scenario	Low	BAU	High	Scenario	Low	BAU	High
เกษตร - ข้าว - ยางพารา - ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ - ผลไม้ - พืชพลังงาน (มัน อ้อย ปาล์ม) - ประมง, ปศุสัตว์				อุตสาหกรรม - ผลิตภัณฑ์ยาง - อาหารกระป๋อง, แปรรูป - ปิโตรเคมี พลาสติก - Biodiesel/Ethanol - ยานยนต์ - เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์			
บริการ - ท่องเที่ยว - ค้าปลีก ค้าส่ง - ก่อสร้าง - สื่อสารและโทรคมนาคม - บริการด้านสุขภาพ				อุตสาหกรรมอนาคต - Bioplastic/Biochemical - ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ - Solar cell - การผลิตหุ่นยนต์ - อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (ออกแบบ, แฟชั่น, อัญมณี, โฆษณา, สถาปัตยกรรม)			

สามารถเลือกตอบตามความถนัดไม่ต้องตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณในความร่วมมือ